

MONITOR SPÓŁDZIELCZY

ORGAN CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

WARSZAWA, 10 marca 1950 r.

Nr 4

Poz. 24-29

TREŚĆ NUMERU:

	Str.
poz. 24 — Okólnik Nr 3 Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1950 r. w sprawie przewozów pracowników do pracy własnym taborem zakładu pracy na terenie całego kraju z wyjątkiem m. st. Warszawy	1
poz. 25 — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 26 stycznia 1950 r. w sprawie wysokości dziennej stawki na wczasach w ramach Funduszu Wczasów Pracowniczych	2
poz. 26 — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 6 lutego 1950 r. w sprawie zatwierdzenia wzorcowego statutu Związku Branżowego Spółdzielni Pracy	2
poz. 27 — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 24 lutego 1950 r. w sprawie nadania uprawnień rewizyjnych	6
poz. 28 — Komunikat Wydziału Prezydyjnego Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 27 lutego 1950 r. w sprawie ubezpieczenia mienia od szkód losowych	7
poz. 29 — Komunikat Biura Prawnego Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 28 lutego 1950 r. w sprawie zatwierdzenia przez Ministerstwo Skarbu regulaminu funduszu nagród w spółdzielczości	10
Przegląd ustawodawstwa ogólnego	10

24.

OKÓLNİK Nr 3 PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 28 stycznia 1950 r.

w sprawie przewozów pracowników do pracy własnym taborem zakładu pracy na terenie całego kraju z wyjątkiem m. st. Warszawy.

Sprawa dowożenia pracowników do miejsca pracy i odwożenia ich do domu własnym taborem zakładu pracy istnieje na terenie całego kraju. Dla m. st. Warszawy została ona już uregulowana okólnikiem Nr 17 w sprawie likwidacji przewozów pracowników własnym taborem z dnia 3 sierpnia 1949 r. Pozostaje więc do unormowania dowóz pracowników na pozostałym obszarze.

Dowozów własnym taborem nie można kategorycznie zakazać, ponieważ w wielu przypadkach jest to jedyny dostępny środek transportowy. Niemniej jednak należy dążyć do tego, aby stosowany był on tam, gdzie jest to niezbędnie konieczne.

Mając na względzie zarówno dobro świata pracy, jak też interes Skarbu Państwa, zarządzam, co następuje:

1. Wykonywanie dowozów pracowników do miejsca pracy i odwożenie ich do domu własnym taborem zakładów pracy jest po dniu 31 marca 1950 r. bez zezwolenia Ministerstwa Komunikacji zabronione.

2. Istotnym warunkiem dla uzyskania zezwolenia na odwożenie pracowników do miejsca pracy własnym taborem zakładu pracy jest autorytatywne stwierdzenie:

1) że zachodzi brak dogodnych połączeń środków komunikacji publicznej lub niemożność dostosowania godzin pracy do rozkładu jazdy tych środków;

2) że zachodzi niemożność uruchomienia stałych lub doraźnych kursów samochodów P.K.S., względnie wynajmowania tych samochodów do tej pracy za opłatą od kilometra.

3. Wniosek zakładu pracy o zezwolenie na odwożenie pracowników powinien być złożony do miejscowego wojewody (w m. Łodzi do Prezydenta Miasta), który po zaopiniowaniu prześle go wraz z zaświadczeniem właściwego oddziału P.K.S. do Ministerstwa Komunikacji.

4. Ministerstwo Komunikacji może upoważnić wojewodów do udzielania omawianych zezwoleń według wskazań ustalonych przez to Ministerstwo.

5. Zezwolenia będą wydawane z klauzulą ich ważności aż do odwołania.

6. Wojewódzkie władze administracji ogólnej czuwać będą nad prawidłowością wykonywania przewozów oraz likwidować będą powstałe niedociągnięcia.

7. Pracownicy korzystający z omawianych przewozów powinni posiadać zaświadczenia stwierdzające opłacenie miesięcznej należności za przejazd.

8. Opłatę za przejazd oblicza się w wysokości równej opłacie kolejowej za bilet pracowniczy miesięczny na daną odległość.

9. Ministerstwo Komunikacji jest upoważnione do wydawania szczególnych zarządzeń, mających na celu usprawnianie przewozów pracowników własnym taborem zakładów pracy.

PREZES RADY MINISTRÓW

(—) Józef Cyrankiewicz.

25.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 26 stycznia 1950 r.

w sprawie wysokości dziennej stawki na wczasach w ramach Funduszu Wczasów Pracowniczych.

Zarząd CZS na podstawie uchwały Prezydium Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 2 stycznia 1950 r. w sprawie wysokości dziennej stawki na wczasach w ramach Funduszu Wczasów Pracowniczych i zgodnie ze swoją uchwałą z dnia 19 listopada 1949 r. w sprawie wytycznych gospodarowania funduszami Akcji Socjalnej w spółdzielczości na rok 1950, poleca Centralom Spółdzielni, Związkom Spółdzielni i zrzeszonym w nich spółdzielniom oraz spółdzielniom zrzeszonym w Centralach Spółdzielczo-Państwowych wypłacanie z F.A.S., Dz. III, poz. 1 kwoty zł. 2.520.— przypadającej z tytułu do-

płaty pracodawcy — pracownikowi, który okaże zaświadczenie Związku Zawodowego o przyznaniu mu skierowania na wczasy wypoczynkowe.

Jeńocześnie nakłada się obowiązek na placówki spółdzielcze sprawdzania czy pracownik wczasy wykorzystał (zaświadczenie ośrodka F.W.P.). W wypadku niewykorzystania wczasów przez pracownika — placówka spółdzielcza potrąci mu wypłaconą kwotę z zarobków.

Uchwała niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1950 r. Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Wydziałowi Prezydialnemu CZS.

23.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 6 lutego 1950 r.

w sprawie zatwierdzenia wzorcowego statutu Związku Branżowego Spółdzielni Pracy.

Zarząd CZS zatwierdza wzorcowy statut Związku Branżowego Spółdzielni Pracy w brzmieniu wg załącznika.

Załącznik

STATUT

Związku Branżowego Spółdzielni Pracy

I. NAZWA, SIEDZIBA I TEREN DZIAŁALNOŚCI.

- § 1. 1. Związek nosi nazwę: Związek Branżowy Spółdzielni Pracy . . . . .
Województwa . . . . .
w . . . . .
(w dalszym ciągu w skrócie „Związkiem Branżowym“ nazywany).
Związek Branżowy jest spółdzielnią i podlega przepisom Ustawy o spółdzielniach z dnia 29 października 1920 r.
2. Siedzibą Związku Branżowego jest m . . .
a terenem jego działalności województwo (a) . . . . .
3. Czas trwania Związku Branżowego nie jest ograniczony.

- § 2. Z chwilą zarejestrowania, Związek Branżowy staje się z samego prawa członkiem Centralnego Związku Spółdzielczego, a na podstawie złożonej przez Zarząd deklaracji członkiem Centrali Spółdzielni pod nazwą „Związek Spółdzielni Pracy“ w Warszawie, (w dalszym ciągu w skrócie „Centralą“ nazywana).

II. CEL I ŚRODKI DZIAŁANIA

- § 3. 1. Związek Branżowy zrzesza spółdzielnie pracy przemysłu . . . . .
mające siedzibę na terenie województwa . . . . .
w celu organizowania, doskonalenia, koordynowania i nadzorowa-

nia ich działalności, jak również w celu zaspakajania ich potrzeb w dziedzinie produkcji, usług, szkolenia zawodowego oraz pracy kulturalno - oświatowej.

2. Cel ten Związek Branżowy realizuje według wytycznych i zgodnie z zarządzeniami Centrali w ramach narodowego planu gospodarczego.

- § 4. Dla osiągnięcia tego celu Związek Branżowy:

1. W zakresie planowania:

- a) opracowuje plan gospodarczy i przedkłada go Centrali do zatwierdzenia,
b) zatwierdza plan gospodarczy i finansowy zrzeszonych spółdzielni oraz kontroluje jego wykonanie,
c) opracowuje plany sieci spółdzielni wymienionych w § 6, w porozumieniu z właściwą Wojewódzką Komisją Planowania Gospodarczego i Centralą.

2. W zakresie produkcji:

- a) opracowuje rozdzielniki w zakresie zaopatrzenia, zaopatruje zrzeszone spółdzielnie w surowce, półfabrykaty oraz maszyny i narzędzia potrzebne do produkcji,
b) udziela pomocy organizacyjnej i technicznej zrzeszonym spółdzielniom przy zakładaniu i prowadzeniu zakładów przemysłowych i usługowych, a w szcze-

- gólności w zakresie powiększenia produkcji, podniesienia jej jakości oraz racjonalizacji i mechanizacji pracy,
- c) w wypadkach gospodarczo uzasadnionych prowadzi za zgodą Centrali zakłady usługowe dla użytku zrzeszonych spółdzielni oraz zbyt,
- d) prowadzi magazyny i składy.

3. W zakresie organizacji zapewnienia spółdzielniom prawidłowego kierownictwa:

- a) organizuje nowe spółdzielnie zgodnie z ustalonym planem sieci,
- b) sprawuje opiekę i nadzór nad działalnością zrzeszonych spółdzielni,
- c) udziela pomocy zrzeszonym spółdzielniom w organizowaniu punktów usługowych dla zaspokojenia potrzeb mas pracujących,
- d) udziela spółdzielniom porad, wskazówek i instrukcji w sprawach organizacyjnych i gospodarczych,
- e) czuwa nad należytą obsadą odpowiedzialnych stanowisk w zrzeszonych spółdzielniach i występuje do Centrali w uzasadnionych przypadkach z wnioskami o zawieszenie w czynnościach członków ich zarządu,
- f) współdziała z Centralą w szkoleniu kadr dla zrzeszonych spółdzielni i kieruje ich działalnością społeczno - kulturalną,
- g) współdziała w rozwoju współzawodnicstwa pracy,
- h) realizuje wytyczne Centrali w zakresie aktywizacji zatrudnienia.

§ 5. Dla zrealizowania swoich celów Związek Branżowy:

- a) nabywa, buduje, bierze w najem i dzierżawę wszelki majątek nieruchomy i ruchomy,
- b) prowadzi własne biura i składy surowcowe,
- c) prowadzi własne zakłady usługowe zgodnie z przepisem § 4 ust. 2 pkt. c.,
- d) przyjmuje darowizny i zapisy,
- e) zaciąga pożyczki, zawiera umowy oraz przyjmuje zobowiązania.

III. CZŁONKOWIE

§ 6. Członkami Związku Branżowego są:

- a) spółdzielnie pracy branży . . . . . mające swoją siedzibę na terenie województwa . . . . .
- b) inne spółdzielnie na mocy decyzji Centrali. Spółdzielnia, która złożyła deklarację o przystąpieniu staje się członkiem Związku Branżowego z chwilą przyjęcia przez Zarząd.

§ 7. Członkowie mają prawo:

1. Brać udział przez swych przedstawicieli w Zgromadzeniu Przedstawicieli Związku Branżowego,
2. zgłaszać wnioski w przedmiocie działalności Centrali,

3. korzystać z wszelkiej pomocy, usług i urządzeń Związku Branżowego,
4. uczestniczyć w podziale nadwyżek Związku Branżowego.

- § 8.**
1. Członkowie są zobowiązani stosować się w swej działalności do przepisów statutu, regulaminu, uchwał i zarządzeń władz Związku Branżowego i Centrali,
  2. prowadzić swą działalność w ramach obodarczych, wiążących planów finansowych i gospodarczych,
  3. poddawać się rewizji dokonywanej przez rewidentów Centrali oraz usuwać braki i usterki swojej działalności stosownie do założeń porewizyjnych,
  4. przedstawić Związkowi Branżowemu uchwalone zmiany statutu celem przedłożenia ich Centrali do zatwierdzenia,
  5. zawiadamiać Związek Branżowy o terminach i porządku obrad Walnych Zgromadzeń oraz przysyłać odpisy protokołów Walnych Zgromadzeń i dane o składzie osobowym władz,
  6. przysyłać żądane przez Związek Branżowy sprawozdania,
  7. wpłacać w ustalonych terminach i w ustalony sposób świadczenia na rzecz nadrzędnych organizacji.

- § 9.**
1. Udział w Związku Branżowym wynosi zł 5.000.—, zrzeszone spółdzielnie deklarują udziały o łącznej wartości, odpowiadającej 1/5 części zadeklarowanych udziałów swoich członków.
  2. Zadeklarowane udziały są płatne co najmniej w 1/4 części przy deklarowaniu, reszta płatna jest w trzech równych ratach kwartalnych. Związek Branżowy może potrącić niezapłacone w terminie raty z należności przysługującej zrzeszonej spółdzielni.
  3. Do dnia 1 marca każdego roku członkowie Związku Branżowego obowiązani są zgłosić liczbę swych członków oraz liczbę zadeklarowanych i wpłaconych przez nich udziałów na dzień 31 grudnia poprzedniego roku i zadeklarować dalsze udziały.

- § 10.** W przypadku wystąpienia spółdzielni ze Związku Branżowego i przystąpienia do innego Związku Branżowego może ona żądać w każdym czasie przekazania swych udziałów do tego Związku Branżowego, do którego przystąpiła.

IV. ORGANY ZWIĄZKU BRANŻOWEGO

§ 11. Organami Związku Branżowego są:

- A) Zgromadzenie Przedstawicieli,
B) Komisja Rewizyjna,
C) Zarząd.

A. Zgromadzenie Przedstawicieli.

- § 12.**
1. Zgromadzenie Przedstawicieli jest naczelną władzą Związku Branżowego.
  2. Członkowie Związku Branżowego wysyłają na Zgromadzenie Przedstawicieli jednego przedstawiciela na pełnych 25 członków zgłoszonych stosownie do § 9 ust. 3 statu-

tu, najmniej jednak 1 delegata. Wybór delegatów odbywa się w głosowaniu tajnym. Delegat może brać udział w Zgromadzeniu Przedstawicieli tylko osobiście, nie może posiadać więcej niż jeden głos.

3. Delegatów na Zgromadzenie Przedstawicieli wybierają Walne Zgromadzenia zrzeszonych spółdzielni. Delegatami mogą być tylko członkowie spółdzielni. Nie mogą być delegatami pracownicy Związku Branżowego i członkowie jego Zarządu.

§ 13. W Zgromadzeniu Przedstawicieli biorą udział z głosem doradczym:

1. członkowie Zarządu i Komisji Rewizyjnej Związku Branżowego,
2. przedstawiciele Centrali i Centralnego Związku Spółdzielczego oraz terytorialnie właściwego państwowego urzędu dla spraw spółdzielczości,
3. przedstawiciele Okręgowej Rady Związków Zawodowych, Ligi Kobiet i Związku Młodzieży Polskiej,
4. przedstawiciele innych central spółdzielni oraz central handlu uspołecznionego, z którymi Związek Branżowy utrzymuje stosunki gospodarcze.

§ 14. Do zakresu działania Zgromadzenia Przedstawicieli należy:

1. ustalenie ilości członków Zarządu w granicach przewidzianych w § 19, wybór i odwołanie członków Zarządu,
2. wybór i odwołanie członków Komisji Rewizyjnej i ich zastępców,
3. wybór delegatów na Zjazd Delegatów Centrali,
4. uchwalenie regulaminów dla Zgromadzenia Przedstawicieli, Zarządu i Komisji Rewizyjnej,
5. zatwierdzenie bilansu i sprawozdania rocznego, ustalenie sposobu podziału nadwyżki w ramach zarządzeń Centrali oraz udzielanie skwitowania Zarządowi,
6. podejmowanie uchwały odnośnie sposobu pokrywania strat,
7. uchwalanie w ramach wytycznych Centrali planu działalności, planu gospodarczego i finansowego, oznaczenie najwyższej sumy zobowiązań oraz upoważnienie Zarządu do sprzedaży i nabywania nieruchomości,
8. ustanawianie funduszy specjalnych,
9. podejmowanie uchwał w przedmiocie sprawozdania rewizyjnego Centrali,
10. uchwalanie zmian statutu,
11. złaszanie wniosków na Zjazd Delegatów Centrali.

§ 15. 1. Zgromadzenie Przedstawicieli jest zwoływane przez Zarząd Związku Branżowego najpóźniej w miesiącu kwietniu każdego roku w terminie uzgodnionym z Centralą.

2. Na mocy uchwały Zarządu na żądanie Komisji Rewizyjnej Centrali lub $\frac{1}{3}$ ogólnej liczby członków, Zarząd zwołuje Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie najpóźniej w ciągu 4 tygodni od dnia zgłoszenia żądania.

3. O czasie, miejscu i porządku obrad Zgromadzenia Przedstawicieli Zarząd zawiada-

nia członków Związku Branżowego oraz instytucje wymienione w § 13 statutu, przynajmniej na 2 tygodnie przed terminem Zgromadzenia Przedstawicieli. W zaawdomieniach wystosowanych do członków, należy podać liczbę przedstawicieli, przysługującą członkowi na Zgromadzeniu Przedstawicieli.

4. W Nadzwyczajnych Zgromadzeniach Przedstawicieli biorą udział delegaci wybrani przez Walne Zgromadzenie spółdzielni zrzeszonych, na ostatnie zwyczajne Zgromadzenie Przedstawicieli.

§ 16. 1. Zgromadzenie Przedstawicieli wybiera przewodniczącego, który powołuje sekretarza i 2 asesorów,

2. uchwały na Zgromadzeniu Przedstawicieli zapadają zwykłą większością głosów, o ile statut albo ustawa nie wymaga większości bezwzględnej lub kwalifikowanej. Do powzięcia ważnej uchwały potrzebna jest obecność przynajmniej $\frac{2}{3}$ części ogólnej liczby delegatów.

3. o obrad Zgromadzenia Przedstawicieli sporządza się protokół. Do protokołu wpisuje się podjęte uchwały oraz zgłoszone sprzeciwy. Protokół podpisują przewodniczący i sekretarz.

B. Komisja Rewizyjna.

§ 17. 1. Komisja Rewizyjna jest organem kontrolującym działalność Związku Branżowego. Składa się ona z 5 do 7 członków oraz 3 do 5 zastępców wybranych przez Zgromadzenie Przedstawicieli na przeciąg jednego roku. Członek Komisji Rewizyjnej nie może być jednocześnie członkiem Zarządu, ani też pracownikiem Związku Branżowego.

2. Komisja Rewizyjna wybiera ze swego grona przewodniczącego, jego zastępcą i sekretarza.

3. Uchwały Komisji Rewizyjnej zapadają zwykłą większością głosów i są prawomocne przy obecności większości członków, w tym przewodniczącego lub jego zastępcy. Protokoły posiedzeń Komisji Rewizyjnej wpisuje się do księgi protokółów.

4. Posiedzenia Komisji Rewizyjnej odbywają się przynajmniej raz na kwartał; w posiedzeniach Komisji biorą udział z głosem doradczym członkowie Zarządu.

5. Członek Komisji traci mandat w razie nieobecności na trzech kolejnych posiedzeniach bez usprawiedliwienia, lub jeżeli Komisja uzna usprawiedliwienie za niewystarczające. Na miejsce członka Komisji, który utracił mandat, wchodzi zastępca, wg kolejnej ilości głosów uzyskanych w wyborach. Do zakresu działania Komisji Rewizyjnej należy w szczególności:

- 1) zawieranie umów o pracę z członkami Zarządu, wg wytycznych Centrali,
- 2) kontrola działalności Zarządu i wydawanie mu zaleceń w razie stwierdzenia uchybień,
- 3) rewizja kasy, przynajmniej raz na miesiąc,

- 4) pełna rewizja — przynajmniej raz na kwartał — stanu majątkowego i całości kształtu działalności gospodarczej Zw. Branżowego,
- 5) uczestniczenie w spisach inwentarza,
- 6) kontrola wykonania planu gospodarczego i finansowego,
- 7) składanie sprawozdań na Zgromadzeniach Przedstawicieli i składanie wniosków w sprawie zatwierdzenia planów finansowych, zamknięć rachunkowych oraz rocznych sprawozdań Zarządu.

C. Zarząd.

- § 19. 1. Zarząd jest władzą wykonawczą Związku Branżowego. Zarząd składa się z 3 — 5 członków wybranych przez Zgromadzenie Przedstawicieli na 2 lata.
2. Zarząd wybiera spośród siebie przewodniczącego i jego zastępcę. Przewodniczący kieruje działalnością Zarządu, decyduje i odpowiada za całość spraw związanych z działalnością Związku w okresie między posiedzeniami Zarządu. Wybór przewodniczącego staje się prawomocny po zatwierdzeniu przez Centralę.
3. Posiedzenia Zarządu odbywają się co najmniej raz na 2 tygodnie.
4. Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów i są prawomocne przy obecności przynajmniej 3 członków Zarządu. W razie równej ilości głosów, decyduje głos przewodniczącego. Protokoły posiedzeń Zarządu wpisuje się do księgi protokółów.
5. W posiedzeniach Zarządu mogą brać udział z głosem doradczym:
- a) przewodniczący Komisji Rewizyjnej,
  - b) przedstawiciel Centrali,
  - c) przedstawiciel terytorialnie właściwego państwowego urzędu dla spraw spółdzielczości.
- § 20. Zarząd reprezentuje Związek Branżowy i działa w jego imieniu w granicach ustalonych ustawą, statutem, regulaminem Zarządu, zarządzeniami Centrali, a w szczególności:
1. działa w ramach zatwierdzonych planem działalność,
  2. wykonuje wszelkie czynności gospodarcze w granicach planu gospodarczo-finansowego, a w szczególności zawiera umowy i zaciąga zobowiązania,
  3. sporządza projekty planu działalności, planu gospodarczego i finansowego oraz podziału nadwyżki,
  4. zatwierdza plany gospodarcze i finansowe zrzeszonych spółdzielni,
  5. kieruje działalnością zrzeszonych spółdzielni i sprawuje nad nimi nadzór,
  6. czuwa nad należytym doбором kadr w zrzeszonych spółdzielniach, podejmuje uchwały w sprawie zwalniania pracowników spółdzielni w wypadkach przewidzianych w § 21,
  7. występuje do Centrali z wnioskami o oświadczenia o celowości dla nowopowsta-

- łych spółdzielni oraz stawia wnioski o rozwiązanie spółdzielni,
8. zwołuje Zgromadzenie Przedstawicieli, składa sprawozdanie ze Zjazdu Delegatów Centrali,
9. zgłasza wnioski do Zarządu Centrali i na Zjazd Delegatów Centrali,
10. ustanawia i odwołuje pełnomocników, przyjmuje i zwalnia pracowników Związku Branżowego.

§ 21. W wypadku jeżeli spółdzielnia, będąca członkiem Związku Branżowego nie przestrzega przepisów ustawy, statutów, uchwał Zarządu Związku Branżowego lub Centrali, obowiązujących planów gospodarczych, bądź przekracza plan finansowy, Zarząd Związku Branżowego może wystąpić z wnioskiem do Zarządu Centrali o zawieszenie, w trybie przewidzianym przez ustawę, członków Zarządu Spółdzielni bądź też zażądać zwolnienia pracowników odpowiedzialnych za te przewinienia.

§ 22. Oświadczenie woli w imieniu Związku Branżowego składają 2 członkowie Zarządu (z tego co najmniej 1 stale urzędujący) umieszczając łącznie swoje podpisy pod nazwą Związku Branżowego.

V. FUNDUSZE I RACHUNKOWOŚĆ.

§ 23. Fundusze Związku Branżowego składają się:

1. z funduszu udziałowego,
2. z funduszu zasobowego,
3. z funduszy specjalnych.

§ 24. 1. Fundusz udziałowy tworzy się z wpłat na udziały.

2. Fundusz zasobowy tworzy się z wpływów nadzwyczajnych i z przelewu części czystej nadwyżki w wysokości określonej przez Centralę. Fundusz zasobowy jest niepodzielny i może być użyty tylko na pokrycie strat bilansowych.

3. Fundusze specjalne tworzy się ze źródeł, wskazanych przez Centralę. Mogą być użyte tylko na cele przez nią przeznaczone.

§ 25. Rokiem obrachunkowym Związku Branżowego jest rok kalendarzowy. Z końcem roku Zarząd sporządza spis inwentarza, zamyka wszystkie rachunki, sporządza sprawozdanie roczne, zestawia bilans i przedkłada je Komisji Rewizyjnej najpóźniej w ciągu trzech miesięcy po zakończeniu roku. Sprawozdanie i bilans, przyjęte przez Komisję Rewizyjną, Zarząd podaje do wiadomości członków Związku Branżowego co najmniej na dwa tygodnie przed Zgromadzeniem Przedstawicieli.

§ 26. 1. Przy zestawieniu bilansu należy co rok odpisywać na amortyzację sumy według norm, przewidzianych przez obowiązujące przepisy i zarządzenia Centrali.

2. Podział czystej nadwyżki następuje zgodnie z wytycznymi Centrali. Jeżeli bilans wykaże stratę, pokrywa się ją przede wszystkim z funduszu zasobowego, a w ra-

wnika PZUW znajdującego się w siedzibie spółdzielni w czasie delegacji służbowej. Inspektorat Powiatowy (wzgl. jego pracownicy) winien dostarczyć spółdzielni potrzebne formularze wniosków, przy czym spółdzielnia zachować powinna w swoich aktach kopię zgłoszenia dla okazania jej w razie potrzeby władzom lustracyjnym.

Spółdzielnie zawierające ubezpieczenia sposobem uproszczonym na t. zw. wnioskach-polisach przesyłają do PZUW wnioski w 3 egzemplarzach. Na jednym z tych egzemplarzy PZUW potwierdzi przyjęcie ubezpieczenia i z naliczoną składką odeśle ubezpieczającemu, dołączając warunki szczególne dotyczące danego ubezpieczenia.

Stosownie do obowiązujących przepisów placówki PZUW wystawiające polisy dostarczą każdej jednostce spółdzielczej (zarządowi spółdzielni) jednolite ogólnie i uzupełniające warunki wszystkich rodzajów ubezpieczeń, jakie dla danej spółdzielni są lub mogą być aktualne. Spółdzielnie zawierające ubezpieczenie powinny dokładnie zapoznać się z wymienionymi warunkami.

Wypełnione wnioski o ubezpieczenie należy dostarczyć bezpośrednio PZUW, a można to uczynić w sposób następujący:

1. przesłać wniosek pocztą — listem poleconym — zachowując odcinek nadania;
2. złożyć wniosek w biurze najbliższej placówki PZUW, żądając wydania pisemnego pokwitowania odbioru;
3. wręczyć wniosek pracownikowi PZUW, znajdującemu się służbowo w terenie — za pisemnym pokwitowaniem odbioru (np. na kopii wniosku).

U w a g a: Odpowiedzialność PZUW z tytułu zgłoszonego ubezpieczenia rozpoczyna się z momentem wpływu wniosku do Zakładu lub do rąk upoważnionego pracownika Zakładu w terenie (przy oddawaniu wniosków należy notować nazwisko i imię odbierającego oraz Nr jego legitymacji — upoważnienia).

Jeżeli sprawa zawarcia ubezpieczenia jest już aktualna, a nie ma w danej chwili możliwości zdobycia formalnych druków-wniosków, należy zgłosić ubezpieczenie zwykłym pismem, telefonicznie lub telegraficznie, żądając dostarczenia odpowiednich formularzy. W wypadku zgłoszenia telefonicznego żądać zanotowania dnia i godziny zgłoszenia oraz zanotować nazwisko osoby przyjmującej ubezpieczenie, w wypadku zgłoszenia telegraficznego — zanotować datę i godzinę nadania telegramu. W obu wypadkach należy pismem potwierdzić zgłoszenie ubezpieczenia i jak najszybciej sporządzić wnioski szczegółowe (formalne) na formularzach PZUW.

Na wszystkie pytania wniosku należy starannie odpowiedzieć. Jeżeli przez pomyłkę lub przeoczenie jakiś punkt wniosku został pominięty lub podany niewłaściwie, należy natychmiast po zauważeniu tego faktu przesłać odpowiednie sprostowanie pismem do PZUW.

Uzupełnienia i sprostowania wniosku będą obowiązywać od daty początkowej wniosku, o ile zostaną zgłoszone do PZUW w ciągu 6 tygodni od dnia złożenia wniosku. Natomiast zmiany sumy ubezpieczenia należy zgłaszać bieżąco i obowiązują one od dnia zgłoszenia w PZUW.

We wniosku należy zawsze podać nazwę centrali spółdzielczej lub spółdzielczo-państwowej, do której spółdzielnia należy. Można to uczynić skrótem literowym właściwym danej centrali, lub podając całą nazwę najlepiej na stronie tytułowej wniosku — na górnym marginesie. Podawanie nazwy centrali jest niezbędne Powszechnemu Zakładowi Ubezpieczeń Wzajemnych dla właściwego ujęcia statystycznego wniosku w zestawieniach jakie PZUW będzie sporządzał na użytek central i resortowych ministerstw.

Przy składaniu wniosku zaleca się spółdzielniom wpłacanie zadatku na składkę ubezpieczeniową. Niewpłacenie zadatku nie ma wpływu na odpowiedzialność PZUW z tytułu danego ubezpieczenia, a więc nie może pociągać odmowy ze strony PZUW przyjęcia danego ubezpieczenia.

Jeżeli spółdzielnia ma do ubezpieczenia od ognia obiekt przemysłowy, to w celu oszacowania tego obiektu winna się zwrócić do najbliższej placówki PZUW, która we własnym zakresie i na własny koszt przeprowadzi taki szacunek i sporządzi wniosek.

Spółdzielnia winna okazać pomoc przedstawicielowi PZUW przy sporządzaniu szacunku, jak również przy sporządzaniu wniosku o ubezpieczenie oraz udzielić potrzebnych materiałów do wglądu i wyjaśnień.

Zaznacza się, że sporządzone szacunki stanowią materiał do ustalenia przez spółdzielnię sumy ubezpieczenia.

Placówki PZUW obowiązane są udzielać spółdzielniom wszelkich informacji i wskazówek odnośnie zawierania ubezpieczeń oraz udzielać pomocy przy opracowaniu ubezpieczeń i sporządzaniu wniosków.

Z dniem 1 stycznia 1950 r. wszelkie ubezpieczenia zawierane w ramach obowiązujących umów ramowych mają być zgłaszane do PZUW w drodze bezpośredniej, z całkowitym wyłączeniem pośrednictwa akwizycyjnego.

Nadmienia się, że niewłaściwe sporządzenie przez spółdzielnię wniosku o ubezpieczenie nie ma wpływu na rozpoczęcie odpowiedzialności Zakładu, o ile wniosek zawiera istotnie elementy niezbędne do zawarcia ubezpieczenia, a mianowicie: rodzaj ubezpieczenia, przedmiot ubezpieczenia i suma ubezpieczenia. W przypadkach niewłaściwego sporządzenia wniosku, na żądanie Zakładu ubezpieczający powinien niezwłocznie uzupełnić wniosek. W razie stwierdzenia oczywistego błędu we wniosku jak np. udzielenie przez ubezpieczającego mylnej informacji co do konstrukcji budynku, zabezpieczeń itp. (w żadnym jednak wypadku nie może to dotyczyć sumy ubezpieczenia), Zakład sprostuje omyłkę z terminem początkowym ubezpieczenia pod warunkiem, że odnośną zmianę zgłosi ubezpieczający w ciągu sześciu tygodni od daty złożenia wniosku.

Oplacanie składki i dokumenty ubezpieczeniowe.

Składkę za ubezpieczenie należy zapłacić gotówką lub przelewem możliwie niezwłocznie po otrzymaniu z PZUW polisy lub wezwania o zapłatę składki.

O ile spółdzielnia nie jest w stanie zapłacić od razu całości składki, powinna uiścić część składki i wystąpić do PZUW o rozłożenie pozostałej składki na raty.

Wszelkich informacji, odnośnie kosztów ubezpieczenia, t. zn. odnośnie zastosowanych w obliczeniu składki — stawek taryfowych i przysługujących rabatów, należy zasięgnąć w placówkach PZUW lub w komórkach ubezpieczeniowych centrali branżowej.

O wszystkich przypadkach nieopłacenia składki w wyznaczonym terminie, nie krótszym od jednego miesiąca, PZUW będzie zawiadamiał odnośnie dla danej spółdzielni centralę, a przy ubezpieczeniach scedowanych na rzecz instytucji kredytowych lub na rzecz jednej z central będzie zawiadomiony również cesjonariusz (bank).

PZUW będzie wystawiał w odniesieniu do central i spółdzielni dowody ubezpieczeniowe z jedną kopią. Oryginał dowodu ubezpieczeniowego placówki terenowej Zakładu przysyłać będą bezpośrednio ubezpieczającemu. Kopie tych dowodów przechowywane będą w Oddziałach Wojewódzkich Zakładu, skąd odbierane będą przez upoważnionych przedstawicieli okręgowych placówek poszczególnych central.

Obliczenie składki sporządzone w jednym egzemplarzu dołączone będzie do kopii dowodu ubezpieczeniowego.

Jeżeli ubezpieczenie ma być zawarte z cesją odszkodowania na rzecz instytucji kredytowej, należy to zaznaczyć we wniosku o ubezpieczenie lub w specjalnym piśmie, zwłaszcza jeżeli sprawa cesji wystąpi po zawarciu ubezpieczenia. W tym wypadku PZUW wydaje spółdzielni duplikat polisy na oryginalnym blankiecie dla użytku cesjonariusza (banku).

Przepisy specjalne.

Poza niektórymi przepisami, uwzględnionymi w treści odnośnych rozdziałów niniejszego komunikatu, obowiązują w ubezpieczeniach spółdzielczych niżej podane przepisy specjalne.

W dziale ubezpieczeń od kradzieży z włamaniem i rabunku ubezpieczający będzie mógł zmienić ubezpieczenie towarów, maszyn i urządzeń biur, zawarte systemem ogólnej wartości, na ubezpieczenie wg systemu ułamkowego, lub zmienić wysokość ułamka. Przy ubezpieczeniu gotówki na jedną sumę stałą, tj. obowiązującą na wszystkie dni okresu ubezpieczenia, ubezpieczający będzie mógł zmienić tę formę ubezpieczenia na system dwu sum, tj. stałej i dodatkowej, obowiązującej tylko w niektóre dni w miesiącu (najwyżej 5). Przewidziane zmiany systemu ubezpieczenia lub wysokości ułamka mogą mieć zastosowanie tylko wówczas, jeśli ubezpieczenie, które ma być zmienione było zawarte nieracjonalnie. Zmiana obowiązuje od terminu zawiadomienia o niej PZUW.

Towary w sklepach detalicznych powinny być zełaszane do ubezpieczenia zawsze w jednej sumie. W razie podania we wniosku dla każdego rodzaju towarów osobnych sum ubezpieczenia, PZUW traktować będzie ubezpieczenie tak, jak gdyby zgłoszone było w jednej łącznej sumie ubezpieczenia.

Towary w składach i magazynach hurtowych zgłaszane być mogą w sumie jednej, ogólnej lub w sumach wydzielonych dla każdego rodzaju towarów. Dwa powyższe ustępy odnoszą się zarówno do ubezpieczeń od ognia jak i od kradzieży z włamaniem i rabunku.

W ubezpieczeniach samochodów „auto-casco” Zakład będzie ponosił odpowiedzialność za szkodę wynikłą z pożaru samochodu wskutek przewożenia nim materiałów łatwopalnych. Za takie rozszerzenie zakresu odpowiedzialności nie będzie pobierany dodatek do składki. Zakład ponosi odpowiedzialność również za szkody AC, OC, NW powstałe w okresie oddania do użytku ubezpieczeniowego pojazdu instytucjom lub władzom państwowym, samorządowym lub spółdzielczym.

W ubezpieczeniu samochodów w zakresie AC, OC, NW instytucjom posiadającym ponad 100 pojazdów mechanicznych przyznany będzie ulgowy dwumiesięczny okres na zgłoszenie zmian, mających wpływ na ubezpieczenie. Zmiana w ubezpieczeniu liczyć się będzie od daty powstania okoliczności uzasadniającej zmianę, przy czym odnośnie nowonabytych samochodów sumy ubezpieczenia w dziale OC i NW obowiązywać będą w wysokości ustalonej dla samochodów objętych już ubezpieczeniem, a w dziale AC obowiązywać będzie suma ubezpieczenia ustalona wg rzeczywistej wartości nabytego samochodu w stanie nowym.

Likwidacja szkód i wypłacanie odszkodowań.

O każdym wypadku szkody w ubezpieczonym mieniu spółdzielnia winna zawiadomić Inspektora Powiatowego PZUW, czyniąc to natychmiast po stwierdzeniu zajścia szkody, a najpóźniej w ciągu 3-ch dni od daty zaistnienia szkody. Następnie należy dostarczyć PZUW wymaganych przez dokumentów i danych potrzebnych do zlikwidowania szkody. Niezależnie od tego o każdej szkodzie spółdzielnia zawiadamia placówkę ubezpieczeniową właściwej Centrali branżowej, której spółdzielnia podlega stosownie do organizacji danej centrali i jej zarządzeń. Placówka ubezpieczeniowa centrali może wyznaczyć delegata dla brania udziału w likwidacji szkody.

Przy szkodach kradzieżowych (nie rabunkowych) zgłoszonych w wysokości powyżej zł 200.000.— i szkodach ogniowych powyżej zł 1.000.000.— Inspektor powiatowy PZUW ma obowiązek przedzić spółdzielnię o dacie likwidacji szkody, wyznaczając taki termin, aby w likwidacji mógł wziąć udział przedstawiciel komórki ubezpieczeniowej centrali spółdzielni.

Spółdzielnia natychmiast po otrzymaniu tego zawiadomienia powiadamia okręgową placówkę ubezpieczeniową swej centrali o terminie likwidacji, ewentualnie drogą telegraficzną czy telefoniczną, aby delegat tej placówki mógł przybyć na czas rozpoczęcia likwidacji.

Obowiązek powiadomienia okręgowych referatów ubezpieczeń centrali spółdzielni o terminach likwidacji szkód przy szkodach przekraczających sumy wyżej podane, spoczywa na PZUW. Spółdzielnie jednak niezależnie od PZUW powinny we własnym interesie podawać referentom ubezpieczeń terminy likwidacji szkód, gdyż referenci ci powinni brać udział w likwidacji szkód, przy czym nieobecność ich nie wstrzymuje likwidacji szkody.

Spółdzielnia ma obowiązek powiadamiania swoją centralę branżową również o wszelkich szkodach powstałych w przedmiotach nieubezpieczonych,

W wypadkach szkód poważniejszych może wziąć udział w likwidacji szkody delegat resortowego ministerstwa sprawującego nadzór nad branżową centralą poszkodowanej spółdzielni.

Stosownie do obowiązujących umów likwidację szkód przeprowadza i odszkodowania wypłaca bezpośrednio PZUW.

Jeżeli delegat resortowego ministerstwa lub odnośnej centrali nie brał udziału w likwidacji szkody, a spółdzielnia ma wątpliwości co do sposobu przeprowadzenia likwidacji lub odnośnie wysokości odszkodowania, powinna zwrócić się pisemnie lub osobiście do właściwej placówki ubezpieczeniowej danej centrali, dostarczając dokładne materiały, będące podstawą likwidacji oraz akta ubezpieczeniowe danego ryzyka (wniosek i ew. polisę, o ile spółdzielnia jest w jej posiadaniu). Placówka ubezpieczeniowa centrali zajmie się zbadaniem całej sprawy i pouczy

spółdzielnię jak ma w konkretnym wypadku postąpić.

W celu zlikwidowania szkód kradzieżowych Zakład nie będzie wymagał zaświadczenia o umorzeniu lub zakończeniu postępowania sądowego, jeżeli zarząd lub rada nadzorcza spółdzielni złoży pisemne oświadczenie, że w sprawie kradzieży nie zostały włączone osoby z personelu spółdzielni w rozumieniu postanowień § 2 ust. 1a ogólnych warunków ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem. Postanowienie to nie zwalnia ubezpieczającego od obowiązku przedłożenia Zakładowi zaświadczenia o umorzeniu dochodzeń karnych lub wyroku. W razie wydania przez Sąd wyroku skazującego, ubezpieczona spółdzielnia zwróci Zakładowi wypłacone jej odszkodowanie.

Dla wykonywania instruktażu, poradnictwa ubezpieczeniowego i nadzoru w stosunku do spółdzielni każda z central utrzymuje fachowy aparat ubezpieczeniowy.

29.

KOMUNIKAT BIURA PRAWNEGO CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 28 lutego 1950 r.

w sprawie zatwierdzenia przez Ministerstwo Skarbu regulaminu funduszu nagród w spółdzielczości.

Ministerstwo Skarbu pismem z dnia 26 września 1949 r. L.D.V. 776/3/49 zatwierdziło regulamin funduszu nagród w spółdzielczości, ogłoszony w Monitorze Spółdzielczym z dnia 10-25 września 1949 r. Nr. A-17/18, poz. 110.

Powyższe podaje się do wiadomości z uwagi na to, że w myśl pkt. 11 uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 1949 r. w sprawie zasad systemu finansowego spółdzielczości, podanych w Monitorze Spółdzielczym z dnia 25 kwiet-

nia 1949 r. Nr A-8, poz. 58, regulaminu funduszu nagród w spółdzielczości podlega zatwierdzeniu przez Ministra Skarbu oraz, że nagrody w rozumieniu § 18 ust. 1 pkt. 3 i 5 rozporządzenia Min. Skarbu z dnia 17 marca 1949 r. (Dz. U. R. P. Nr. 15, poz. 98), wypłacone przez spółdzielnie w ramach 2%-owego funduszu nagród i prac zleconych, z zatwierdzonego w przepisany sposób, są wolne od podatku od wynagrodzeń (patrz Monitor Spółdzielczy z dnia 25 kwietnia 1949 r. Nr. A-8 — przegląd ustawodawstwa ogólnego, str. 12).

PRZEGLĄD USTAWODAWSTWA OGÓLNEGO

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr 2 z dnia 27 stycznia 1950 r. surowce przeznaczone do przetwórstwa w zakładach mleczarskich.

Poz. 4. Rozporządzenie Ministrów Handlu Wewnętrznego i Zdrowia z dnia 21 października 1949 r. w sprawie surowców przeznaczonych do przetwórstwa w zakładach mleczarskich.

Rozporządzenie powyższe ustala warunki, jakim powinny odpowiadać surowce używane w zakładach mleczarskich do przetwórstwa, a mianowicie:

- 1) mleko krowie, przeznaczone do przygotowania mleka spożywczego oraz do wyrobu innych przetworów mlecznych,
- 2) śmietanka przeznaczona do wyrobu masła,
- 3) twaróg przeznaczony do wyrobu kazeiny.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 27 stycznia 1950 roku.

Zniesienie dni bezmięsnych.

Poz. 5. Rozporządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 29 listopada 1949 r. w sprawie zniesienia dni bezmięsnych.

Rozporządzenie powyższe opiera się na przepisach dekretu z dnia 5 sierpnia 1949 r. o reglamentacji niektórych surowców, półfabrykatów i wyrobów gotowych (patrz Monitor Spółdzielczy Nr A 17—18 z 1949 r., str. 10) oraz na rozporządzeniu Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 26 października 1949 r. (patrz Monitor Spółdzielczy Nr A-23 z 1949 r., str. 13).

Rozporządzeniem powyższym zostało uchylone rozporządzenie Ministrów: Apropozycji oraz Przemysłu i Handlu z dnia 30 lipca 1947 r. w sprawie ograniczenia obrotu mięsem, jego przetworami oraz tłuszczami zwierzęcymi (Dz. U. R. P. Nr 56 z 1947 r., poz. 306).

Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 grudnia 1949 r.

Odstępowanie przy przemiale gospodarczym niektórych rodzajów zboża na rzecz Państwa.

Poz. 8. Rozporządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 29 grudnia 1949 r. w sprawie odstępowania przy przemiale gospodarczym niektórych rodzajów zboża na rzecz Państwa.

Rozporządzenie powyższe zostało wydane na podstawie przepisów dekretu z dnia 5 sierpnia 1949 r. o reglamentacji niektórych surowców, półfabrykatów i wyrobów gotowych (patrz Monitor Spółdzielczy Nr A 17—18 z 1949 r., str. 10) oraz na podstawie przepisów rozporządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 26 października 1949 r. (patrz Monitor Spółdzielczy Nr A-23 z 1949 r., str. 13).

Omawiane rozporządzenie ma zastosowanie do zboża oddanego do przemiału gospodarczego, to znaczy do zboża oddanego do przemiału lub wymiany na przetwory zbożowe przez producentów rolnych albo przez pracowników, którzy je otrzymali z tytułu wynagrodzenia za pracę.

Przepisy rozporządzenia powyższego, dotyczące młynów, stosuje się również do kaszarni, samodzielnych śrutowników i punktów wymiany przetworów zbożowo-mącznych.

W myśl rozporządzenia przy oddaniu zboża do przemiału gospodarczego podlega odstąpieniu na rzecz Państwa:

1) pszenica	20%
2) jęczmień	15%
3) owies	10%
4) mieszanki kłosowe i kłosowo-strączkowe	10%

ogólnej ilości oddanej do przemiału.

Przemiał lub wymiana mogą być dokonane tylko przy zachowaniu przytoczonych wyżej przepisów.

Osoby prowadzące młyny zobowiązane są przyjąć zboże odstąpione stosownie do przepisów rozporządzenia, należycie je zmagazynować i zapłacić za nie według cen obowiązujących.

Cenniki na zboże oraz tablice gatunkowej klasyfikacji zboża powinny być wywieszane w każdym młynie na widocznym i dostępnym miejscu.

W każdym młynie winna być prowadzona szczegółowa ewidencja odstąpionego na rzecz Państwa zboża.

Osobom, które odstąpiły zboże na rzecz Państwa, wydaje się pokwitowanie według ustalonego przez Ministra Handlu Wewnętrznego wzoru.

Poza tym rozporządzenie zawiera przepisy, normujące: obowiązki osób prowadzących młyny - zgłaszania odstąpionego na rzecz Państwa zboża powiatowym ekspozytorom przedsiębiorstwa państwowo - spółdzielczego „Polskie Zakłady Zbożowe”; obowiązek punktów odbioru zboża zwracania dostarczającemu zboże zapłaconej przez niego należności za zboże oraz kosztów transportu; możliwości ustalania przez powiatowe władze przemysłowe dla młynów zryczałtowanej ilości zbóż, jakie powinny one dostarczać z tytułu obowiązku odstępowania zboża na rzecz Państwa.

Omawiane rozporządzenie nie narusza przepisów o opłatach przemiałowych w naturze.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 27 stycznia 1950 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1950 roku.

Normalizacja wypieku pieczywa.

poz. 14. Rozporządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 4 stycznia 1950 r. w sprawie normalizacji wypieku pieczywa.

Rozporządzenie zabrania w obrocie wolnorynkowym wypieku pieczywa z mąki żytniej o przemieale innym niż 60%, 82% i 97% oraz z mąki pszennej o przemieale innym niż 72% i 97%.

Natomiast jest zezwolony wypiek chleba z mąki mieszanej żytnio - pszennej według zatwierdzonych przez Ministra Handlu Wewnętrznego w porozumieniu z Ministrami Zdrowia receptur oraz drobnego pieczywa pszennego wypiekanego z dodatkiem tłuszczu, cukru i innych dodatków lub według specjalnych receptur.

Drobne pieczywo pszenne winno być wypiekane z mąki o przemieale 72% w jednostkach o wadze 50 g, 100 g, 200 g i 400 g.

Ponadto rozporządzenie zawiera tabelkę, ustalającą przypiek chleba żytniego i pszennego w bochenkach jednokilogramowych.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 27 stycznia 1950 r. z mocą obowiązującą od dnia 10 sierpnia 1949 r.

Zryczałtowany podatek obrotowy i dochodowy od drobnych rzemieślników.

poz. 16. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 10 stycznia 1950 r. w sprawie poboru w formie ryczałtu podatku obrotowego i dochodowego od drobnych rzemieślników.

W roku podatkowym 1950 podatek obrotowy i dochodowy pobierany będzie w formie ryczałtu od osób wykonujących rzemiosła na terenie miejscowości o liczbie mieszkańców do 5.000 według stanu na dzień 1 stycznia 1950 r., o ile osoby te odpowiadają następującym warunkom:

1. nie utrzymują poza obrębem zakładu rzemieślniczego odrębnych stałych miejsc sprzedaży,

2. wykonują świadczenia rzeczy lub usług bezpośrednio na rzecz konsumentów,

3. w zakładzie rzemieślniczym prócz właściciela zatrudniają najwyżej dwóch członków rodziny i jednego pracownika najemnego,

4. nie są obowiązane w myśl obowiązujących przepisów do prowadzenia ksiąg handlowych,

5. nie posiadają poza zakładem rzemieślniczym innych źródeł przychodów. Dotyczy to również członków ich rodziny, których dochody z mocy przepisów o podatku dochodowym podlegają łącznemu opodatkowaniu z dochodem tych osób. Nie wyłącza jednak pobierania podatku w formie ryczałtu posiadanie przez podatnika lub wspomnianych członków jego rodziny gospodarstw rolnych, od których podstawa opodatkowania podatkiem gruntowym za rok podatkowy 1949 wynosi równowartość do 50 kwintali żyta, oraz posiadanie nieruchomości budynkowych, mających nie więcej niż 8 izb.

Za konsumenta w rozumieniu przepisów rozporządzenia (przytoczonej powyżej przepis punktu 2) uważa się osobę korzystającą ze świadczeń rzeczy lub usług dla własnego użytku, a nie dla celów dalszej produkcji lub odsprzedaży, jak również spółdzielnię pomocniczą korzystającą ze świadczeń lub usług rzemieślniczych w ramach akcji nakładczej.

Uczniów zatrudnionych na podstawie pisemnej umowy o naukę, zarejestrowanej w izbie rzemieślniczej, nie uważa się za pracowników od daty zawarcia umowy.

W zakładach, stanowiących własność więcej niż jednej osoby, do ogólnej liczby czterech osób, o których mowa w przytoczonym wyżej w punkcie 3 (właściciel, najwyżej dwóch członków rodziny i jeden pracownik najemny), wlicza się również współwłaściciele zakładu, nawet wówczas, gdy nie pracują oni w zakładzie.

Stawki zryczałtowanego podatku wynoszą miesięcznie:

	W miejscowościach gmin wiejskich w których nie odbywają się targi i które nie są siedzibą zarządu gminnego		W miejscowościach gmin wiejskich w których odbywają się targi i które są siedzibą zarządu gminnego	
	w przypadku niezatrudnienia pracowników ani członków rodziny	w przypadku zatrudnienia pracowników lub członków rodziny	w przypadku niezatrudnienia pracowników ani członków rodziny	w przypadku zatrudnienia pracowników lub członków rodziny
1. Bednarstwo . . .	1.500	3.800	2.500	5.700
2. Fryzjerstwo . . .	1.300	2.000	3.500	5.000
3. Kołodziejstwo pojazdowe	2.300	4.200	3.200	5.500
4. Koszykarstwo . . .	1.800	3.800	2.700	5.700
5. Kowalstwo pojazdowe, wyrób narzędzi rolniczych i ich naprawa . .	1.500	3.000	2.500	6.000
6. Krawiectwo damskie miarowe ciężkie, miarowe lekkie i krawiectwo dziecięce	750	2.300	1.800	3.600
7. Krawiectwo męskie miarowe cywilne i mundurowe	1.800	3.600	2.500	6.200
8. Powroźnictwo . . .	1.500	3.500	2.500	5.500
9. Szeustwo — naprawa obuwia . . .	1.500	3.000	3.000	6.000

Określone powyżej stawki obniżają się:

1) o 20% dla osób wykonujących rzemiosło na terenie: a) województw: olsztyńskiego, wrocławskiego i szczecińskiego, b) powiatów: ełckiego, gołdapskiego i oleckiego województwa białostockiego, c) powiatów: lemborskiego, malborskiego

go, elbląskiego, kwadzińskiego i sztumskiego województwa gdańskiego, a) powiatów: babimojskiego, gorzowskiego, gubawskiego, krośnieńskiego, międzyrzeckiego, pilskiego, rzeplińskiego, skwierzyńskiego, strzeleckiego, sulecińskiego, śwobodzińskiego, wschowskiego i zielonogórskiego województwa pomorskiego,

2) o 10% dla osób, które ukończyły do dnia wejścia w życie omawianego rozporządzenia 65 lat życia;

3) o 30%, gdy zachodzą łącznie okoliczności, określone w pkt. 1 i 2.

Zryczałtowane stawki podatku podwyższa się:

1) o 15%, gdy podatnik posiada gospodarstwo rolne,

2) o 5% w przypadku posiadania nieruchomości budowlanej nie związanej z gospodarstwem rolnym,

3) o 20%, gdy zachodzą łącznie okoliczności określone w punktach 1 i 2.

Podwyżki stawek stosuje się również w przypadku posiadania gospodarstwa rolnego albo nieruchomości przez członków rodziny podatnika, których dochody w myśl przepisów o podatku dochodowym podlegają łącznemu opodatkowaniu z dochodem płatnika.

Stawki zryczałtowanego podatku nie obejmują opłaty za karty rejestracyjne.

Zryczałtowany podatek płatny jest bez wezwania władzy podatkowej w terminie do dnia 9 następnego miesiąca za miesiąc ubiegły.

Stawki zryczałtowanego podatku obniża się:

1. o 5% przy wpłacie podatku za kwartał z góry,

2. o 10% przy wpłacie podatku za pół roku z góry,

3. o 15% przy wpłacie podatku za cały rok z góry.

Podatnicy, którym przysługuje prawo opłacania podatku obrotowego i dochodowego w formie ryczałtu, są obowiązani bez wezwania władzy podatkowej do złożenia deklaracji, według załączonego do rozporządzenia wzoru, w terminie do dnia 31 stycznia 1950 r., a jeżeli chodzi o podatników, którzy rozpoczęli wykonywanie świadczeń podlegających zryczałtowanemu podatkowi w ciągu 1950 r. — w terminie dwutygodniowym od dnia rozpoczęcia wykonywania świadczeń.

Złożenie takiej deklaracji powoduje z samego prawa załączenie podatnika do grupy osób opłacających zryczałtowany podatek na zasadach omawianego rozporządzenia.

Niezłożenie deklaracji w powyższych terminach powoduje obowiązek opłacania podatku obrotowego i dochodowego na zasadach ogólnych za cały rok podatkowy.

Na podatnikach, opłacających zryczałtowany podatek ciąży obowiązek zawiadomienia właściwej władzy podatkowej w terminie dni 7 o zaistnieniu okoliczności uzasadniających opłacanie podatku według wyższej stawki ryczałtu. W podobnych przypadkach na podatniku ciąży obowiązek opłacania wyższej stawki zryczałtowanego podatku, poczynając od miesiąca, w którym zasły powyższe okoliczności.

W takim samym terminie podatnicy są obowiązani również do zawiadomienia władzy podatkowej o zaistnieniu okoliczności, uzasadniających powstanie obowiązku podatkowego na zasadach ogólnych.

W przypadkach, gdy podatnicy, opłacający zryczałtowany podatek na zasadach omawianego rozporządzenia, wypełniają deklarację w sposób niezgodny ze stanem faktycznym lub składają niezgodnie z rzeczywistością zawiadomienia, jak również gdy nie zawiadomią władzy podatkowej o okolicznościach, uzasadniających powstanie obowiązku podatkowego na zasadach ogólnych, — zostaną połączeni do opłacania podatku obrotowego i podatku dochodowego na zasadach ogólnych za cały rok podatkowy, na podstawie decyzji właściwej władzy podatkowej.

Omawiane rozporządzenie weszło w życie z dniem 27 stycznia 1950 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1950 r.

Przemiał zbóż.

poz. 13. Rozporządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 4 stycznia 1950 r. w sprawie przemiału zbóż.

Rozporządzenie ustala następujące typy przemiałów:

a) dla żyta 60%, 82% i 97%;

b) " pszenicy 50%, 72% i 97%;

c) " jęczmienia na mąkę 67%;

d) " jęczmienia na kaszę 46% i 63%, oraz

e) " sruutowanie zbóż na cele paszowe.

Obrót produktami zbożowymi innych przemiałów jest za-

kazany.

W drodze wyjątku Minister Handlu Wewnętrznego może w porozumieniu z Ministrem Handlu Zagranicznego ustalić w drodze zarządzenia, ogłoszonego w Monitorze Polskim, inne przemiały zożół na mąkę, przeznaczoną na eksport.

Poza tym rozporządzenie zawiera szczegółowe przepisy, dotyczące samego przemiału, sposobu rozliczania się młynów z otrzymanym do przemiału zbóż, ksiąg przemiału i oznaczania worków z produktami przemiału.

Omawiane rozporządzenie nie narusza przepisów rozporządzenia Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 26 października 1949 r. o zakazie przemiału pszenicy na mąkę pszenną 50% (Dz. U. R. P. Nr 56 z 1949 r., poz. 446).

Pozostaje również w mocy do czasu wydania nowych przepisów rozporządzenie Ministrów: Apropozycji oraz Przemysłu i Handlu z dnia 23 września 1948 r. o opłatach przemiałowych (Dz. U. R. P. Nr 49 z 1948 r., poz. 379), zmienione rozporządzeniem z dnia 12 lutego 1949 r. (Dz. U. R. P. Nr 23, poz. 155).

Omawiane rozporządzenie weszło w życie z dnia 27 stycznia 1950 r. z mocą obowiązującą od dnia 10 sierpnia 1949 r.

Zaliczki na podatek gruntowy za rok 1950.

poz. 17. Rozporządzenie Ministra Administracji Publicznej z dnia 23 stycznia 1950 r. w sprawie obowiązku uiszczenia zaliczki na podatek gruntowy za rok 1950.

W myśl powyższego zarządzenia podatnicy podatku gruntowego są obowiązani do uiszczenia bez wezwania władzy podatkowej w terminie do dnia 28 lutego 1950 r. zaliczki na podatek gruntowy za rok 1950 w wysokości 65% wymiaru podatku ustalonego za rok 1949.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 27 stycznia 1950 r.

W Dzienniku Ustaw R.P. Nr 3 z dnia 7 lutego 1950 r.

Koncesjonowanie przedziałów i pralni wełny.

poz. 19. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 1950 r. w sprawie koncesjonowania przedziałów i pralni wełny.

Rozporządzenie opiera się na przepisie art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 3 stycznia 1946 r. o zakładaniu nowych przedsiębiorstw i popieraniu prywatnej inicjatywy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr 3 z 1946 r. poz. 18).

W myśl rozporządzenia tego wszystkie przedziałnie i pralnie wełny, zarówno istniejące, jak i nowopowstałe, mogą być prowadzone jedynie po uzyskaniu koncesji.

Koncesji udziela Minister Przemysłu Lekkiego w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

Rozporządzenie zawiera również przepisy, dotyczące trybu postępowania przy uzyskiwaniu koncesji.

Minister Przemysłu Lekkiego może w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego cofnąć udzieloną koncesję.

Istniejące przedziałnie i pralnie wełny zaprzestają swej działalności i podlegają likwidacji:

1. jeżeli do dnia 7 marca 1950 r. nie wniosą podania o udzielenie koncesji,

2. w ciągu jednego miesiąca od dnia doręczenia decyzji Ministra Przemysłu Lekkiego, zawierającej odmowę lub cofnięcie koncesji.

Przepisów omawianego rozporządzenia nie stosuje się do przedziałów i pralni wełny, stanowiących przedmiot działalności lub część składową przedsiębiorstw państwowych, państwowo - spółdzielczych i central spółdzielczo - państwowych oraz przedsiębiorstw, pozostających pod zarządem państwowym.

Minister Przemysłu Lekkiego w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego może w drodze zarządzenia, ogłoszonego w Monitorze Polskim, zwolnić poszczególne kategorie przedziałów i pralni wełny od obowiązku uzyskania koncesji.

Wykonanie omawianego rozporządzenia zostało poruczone Ministrowi Przemysłu Lekkiego.

Weszło w życie z dniem 7 lutego 1950 r.

W Dzienniku Ustaw R.P. Nr 4 z dnia 11 lutego 1950 r.

Zamiany w rozporządzeniu wykonawczym do dekretu o zobowiązaniach podatkowych.

poz. 35. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 4 lutego 1950 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykonania art. 23, 26 i 35 dekretu o zobowiązaniach podatkowych, ogłoszonego w Dz. U.R.P. Nr 42 z 1949 r., poz. 321.

Omawiane rozporządzenie między innymi wprowadza nowy przepis, uprawniający do odraczania i rozkładania na raty należności z tytułu nadzwyczajnego podatku od wzbogacenia wojennego, wymierzonego na podstawie przepisów działy II dekretu z dnia 13 kwietnia 1949 r. o nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego (patrz Monitor Spółdzielczy Nr A 15-16 z 1949 r., str. 15):

a) izby skarbowe — do kwoty 8.000.000 zł na okres czasu do 3 lat,

b) urzędy skarbowe — do kwoty 2.000.000 zł na okres czasu do 18 miesięcy

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 11 lutego 1950 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 grudnia 1949 r.

Zwolnienie nabycia niektórych praw majątkowych od podatku od nabycia praw majątkowych oraz zwolnienia niektórych pism od opłaty skarbowej.

poz. 36. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 4 lutego 1950 r. w sprawie, określonej w nagłówku.

Omawiane rozporządzenie zwalnia od podatku od nabycia praw majątkowych nabycie takich praw na podstawie dekretu z dnia 26 kwietnia 1949 r. o nabywaniu i przekazywaniu nieruchomości niezbędnych dla realizacji narodowych planów gospodarczych (patrz Monitor Spółdzielczy Nr 13 z 1949 r., str. 11 oraz Nr 21-22 z 1949 r., str. 9).

Ponadto omawiane rozporządzenie zwalnia od opłaty skarbowej: 1) pisma związane z nabyciem praw majątkowych, przycieczonych w poprzednim zdaniu, oraz 2) zgłoszenia zamierzonego wyrębu drzew i drzewostanów, przewidziane w art. 11 dekretu z dnia 26 kwietnia 1948 r. o ochronie lasów nie stanowiących własności Państwa (Dz. U.R.P. Nr 24 z 1948 r., poz. 163), jak również decyzje, uprawniające do wyrębu.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 11 lutego 1950 r. z mocą obowiązującą od dnia 4 maja 1949 r. — o ile chodzi o nabycie praw majątkowych na podstawie dekretu z dnia 23 kwietnia 1949 r.; a od dnia 10 stycznia 1949 r. — o ile chodzi o sprawy wyrębu drzew i drzewostanów.

Umarzanie należności z tytułu zobowiązań podatkowych, przypadających na rzecz związków samorządu terytorialnego.

poz. 37. Rozporządzenie Ministra Administracji Publicznej z dnia 6 lutego 1950 r. w sprawie umarzania należności z tytułu zobowiązań podatkowych, przypadających na rzecz związków samorządu terytorialnego.

Rozporządzenie powyższe upoważnia do umarzania w całości lub w części należności z tytułu podatków komunalnych, opłat administracyjnych i specjalnych dopłat, z wyjątkiem zaliczek na podatki i podatku od kopalni, jako władze wymiarowe, w przypadkach gospodarczo uzasadnionych lub zasługujących na szczególne uwzględnienie:

a) zarządy gminne do kwoty 5 000 zł.

b) zarządy miejskie w miastach nie wydzielonych do kwoty 10 000 zł.

c) zarządy miejskie w miastach wydzielonych do kwoty 20 000 zł.

d) zarządy miejskie w m. st. Warszawie i w m. Łodzi do kwoty 30 000 zł.

Do umarzania należności, przewyższających przytoczone powyżej kwoty są uprawnione:

a) wydziały powiatowe do kwoty 20 000 zł.

b) wydziały wojewódzkie do kwoty 40 000 zł.

Do umarzania należności, których wysokości przekracza 40 000 zł., a w odniesieniu do m. st. Warszawy i m. Łodzi — 30 000 zł — uprawniony jest Minister Administracji Publicznej.

Poza tym rozporządzenie zawiera przepisy, dotyczące samego postępowania przy umarzaniu należności, o których mowa.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 11 lutego 1950 r.

Ceny przy udzielaniu zamówień osobom nie wymienionym w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 19 lutego 1949 r. w sprawie dostaw, robót i usług na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych.

W Monitorze Polskim z dnia 28 stycznia 1950 r. Nr A—11 pod poz. 113 zostało ogłoszone Zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 19 stycznia 1950 r. w sprawie ustalenia cen przy udzielaniu zamówień osobom nie wymienionym w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie dostaw, robót i usług na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych.

Zarządzenie postanawia, że w przypadku braku obowiązujących cen oraz cen notowanych przez właściwe miejscowe giełdy towarowe udzielanie zamówień przedsiębiorstwom nie wymienionym w § 8 powołanego wstępnie rozporządzenia następuje po cenach opartych na kalkulacji zatwierdzonej przez właściwego ministra, to znaczy tego ministra, do zakresu działania którego należy działalność, stanowiąca przedmiot danej dostawy, roboty i usługi.

Właściwy minister w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego może zlecić zatwierdzenie kalkulacji o której mowa, podległym sobie urzędem, instytucjom lub przedsiębiorstwom.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 12 lutego 1950 r.

OKÓLNIKI I ZARZĄDZENIA PAŃSTWOWYCH WŁADZ CENTRALNYCH

Ogólne warunki ubezpieczenia oraz taryfy składek dla kontraktowanych ziemioplodów.

W Monitorze Polskim z dnia 4 lutego 1950 r. Nr A-13 pod poz. 131 została ogłoszona decyzja Ministra Skarbu z dnia 30 stycznia 1950 r. w sprawie zatwierdzenia uchwalonych przez Radę Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych ogólnych warunków ubezpieczenia oraz taryf składek dla kontraktowanych ziemioplodów.

Do powyższej decyzji zostały załączone zatwierdzone ogólne warunki ubezpieczenia.

Na podstawie tych warunków mogą być ubezpieczone w Pow. Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych ziemioplody zakontraktowane w myśl uchwały Komitetu Ekonomicznego Radu Ministrów - o ile obowiązek ubezpieczenia poszczególnych ziemioplodów przewidziany został w umowach plantacyjnych.

Zatwierdzone „ogólne warunki” przewidują ubezpieczenia ziemioplodów zakontraktowanych od gradobicia, a tytoniu, chmieju i ziół — od gradobicia i od ognia.

Ogólne warunki ubezpieczenia zawierają szczegółowe przepisy, dotyczące taryf ubezpieczeniowych w zależności od poszczególnych rodzajów ziemioplodów i klas miejscowości, oraz trybu postępowania przy zgłaszaniu ubezpieczenia i warunków jego realizacji.

Wysokość wynagrodzeń za wartość pracy i wydatki związane z wytwarzaniem mąki i kaszy.

W tym samym numerze Monitora Polskiego pod poz. 134 zostało ogłoszone zarządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 20 grudnia 1949 r. w sprawie wysokości wynagrodzeń za wartość pracy i wydatki związane z wytwarzaniem mąki i kaszy.

Zarządzenie ustala górne granice opłat w gotówce i w naturze za przemiał żyta, pszenicy i jęczmienia na mąkę oraz jęczmienia, gryki i prosa na kasze, jak również za śrutowanie żyta, jęczmienia i innych ziarn.

Zarządzenie weszło w życie z dniem 19 lutego 1950 roku.

Państwowa Komisja Etatów Gospodarki Uspołecznionej.

W Monitorze Polskim z dnia 8 lutego 1950 r. Nr A-14 pod poz. 150 została ogłoszona uchwała Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 1950 r. w sprawie utworzenia Państwowej Komisji Etatów Gospodarki Uspołecznionej.

Etatami w rozumieniu powyższej uchwały są etaty osobowe pracowników zarządu w przedsiębiorstwach i organizacjach gospodarki uspołecznionej, przy czym nie należy uważać za pracowników zarządu pracowników wydziałów (oddziałów) produkcyjnych, z wyjątkiem pracowników umysłowych.

Do zakresu działania Komisji należy: 1) walka z przerozami etatów; 2) ustalanie norm zatrudnienia dla pracowników zarządu; 3) ustalanie typowych schematów etatów dla przedsiębiorstw i organizacji gospodarki społecznej; 4) zatwierdzanie etatów i kontyngentów etatów; 5) czuwanie nad przestrzeganiem przepisów prawnych dotyczących etatów.

Prezesa Komisji powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego. Dwóch wiceprezesów powołuje i odwołuje Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

Kolegium Komisji Etatów tworzą: prezes, dwaj wiceprezesi oraz dwaj delegaci — po jednym — Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministra Skarbu.

Wszystkie organa administracji publicznej i gospodarki społecznej oraz organizacje i instytucje społeczne obowiązane są na żądanie Komisji i jej organów terenowych udzielać niezbędnych wiadomości i materiałów.

Organizacje i przedsiębiorstwa gospodarki społecznej obowiązane są umożliwić Komisji i jej organom kontrolę etatów na miejscu.

Wykonanie uchwały zostało poruczone Prezesowi Rady Ministrów, Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministrowi Skarbu.

Uchwała weszła w życie z dniem 8 lutego 1950 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1950 r.

Współdziałanie Najwyższej Izby Kontroli z organami kontroli społecznej, z radami zakładowymi i Komisją Specjalną.

W Monitorze Polskim z dnia 11 lutego 1950 roku Nr A-15 pod poz. 152 została ogłoszona uchwała Rady Państwa z dnia 1 lutego 1950 r. w sprawie wydania instrukcji o zakresie i sposobie współdziałania Najwyższej Izby Kontroli z organami kontroli społecznej rad narodowych, radami zakładowymi i Komisją Specjalną do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym.

Instrukcja powyższa weszła w życie z dniem 11 lutego 1950 roku.

Uznanie Banku Międzynarodowego w Warszawie za zlikwidowany.

W tym samym numerze Monitora Polskiego pod poz. 156 została ogłoszona decyzja Ministra Skarbu z dnia 20 stycznia 1950 r. w sprawie uznania Banku Międzynarodowego w Warszawie Sp. Akc. w likwidacji — za zlikwidowany.

Planowy system oszczędzania w gospodarce narodowej.

W tym samym numerze Monitora Polskiego pod poz. 158 została ogłoszona uchwała Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1949 r. w sprawie wyników wykonania uchwały Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. o wprowadzeniu planowego systemu oszczędzania w gospodarce narodowej i zadaniach oszczędnościowych na 1949 r.

Oceniając dotychczasowe osiągnięcia w dziedzinie wykonania planowego systemu oszczędzania, uchwała stwierdza między innymi, że w spółdzielniach i centralach spółdzielczych w I półroczu 1949 r. osiągnięto 4,3 mld. zł oszczędności, t.j. 64% zadania rocznego, a w trzech kwartałach 1949 r. — 5,6 mld. zł, co stanowi 83% zadania rocznego.

Opierając się na dotychczasowych doświadczeniach i dążąc do usunięcia braków i przekroczenia wykonania zadań oszczędnościowych, uchwała podkreśla, że przedsięwzięte zostały przez Rząd środki realizacji systemu oszczędności przez:

- reorganizację resortów gospodarczych w celu usprawnienia kierownictwa;
- reorganizację wielu dziedzin gałęzi gospodarki narodowej w celu rozszerzenia zasad rozrachunku gospodarczego;
- reorganizację zaopatrzenia;
- zaostrzenie kontroli i warunków jakości produkcji;
- organizację wykorzystania odpadków;
- organizację upłynienia remanentów;
- zabezpieczenie oszczędnej gospodarki drewnem, żelazem i energią elektryczną;
- rozszerzenie nowego jednolitego planu kont;
- oszczędności budżetowe i dewizowe;
- racjonalizację gospodarki samochodowej;
- ulepszenie projektowania w inwestycjach;
- stworzenie jednolitego systemu służb inwestycyjnych;
- reorganizację sprawy norm i standartów;

ulepszenie form popierania i rozwoju wynalazczości i racjonalizacji pracowniczej.

Zwracając uwagę na stwierdzone braki i niedociągnięcia przy wykonywaniu zadań oszczędnościowych uchwała zaznacza, że jednym z braków była niedostateczna ścisłość planów, tających w sobie zbyt wielkie rezerwy. Drugim powodem nieosiągnięcia lepszych wyników był zupełny lub częściowy brak wskaźników ekonomiczno-technicznych. Niedostatecznie silne i skuteczne były również finansowe metody zapobiegania marnotrawstwu i nieoszczędnej gospodarce.

Osiągnięcia oszczędnościowe w handlu państwowym oraz przedsiębiorstwach spółdzielczych są niedostateczne. W poważnej większości tych przedsiębiorstw zadania oszczędnościowe nie objęły całości działalności gospodarczej, nie były dostatecznie konkretyzowane, ani też oparte o możliwe do skontrolowania wskaźniki.

W celu usunięcia braków oraz rozszerzenia i pogłębienia planowego systemu oszczędzania, uchwała poleca:

1. W przedsiębiorstwach społecznych stale zwiększać szybkość obiegu środków obrotowych. Poprzez likwidację nadmiernych i zbędnych remanentów surowców i materiałów, przez usprawnienie organizacji zaopatrzenia, rewizję norm zapasów materiałów, przez skracanie cyklu produkcji i obrotu towarowego, zmniejszać własne środki obrotowe i przedterminowo spłacać kredyty i zobowiązania.

2. Wysiłki racjonalizatorskie, nowatorskie i oszczędnościowe zespołów pracy i poszczególnych jednostek otoczyć wszechstronną opieką i zapewnić tym poczynaniom pełną pomoc ze strony kierownictwa technicznego i administracyjnego. Wszelkie próby przeciwstawienia się temu ruchowi, biurokratyczne i bezduszne, a często świadomie szkodliwe ustosunkowanie się do tej inicjatywy klasy robotniczej i inteligencji technicznej — karać z całą surowością prawa.

3. Likwidować wszelkie przejawy marnotrawstwa w zużyciu surowców i materiałów, przede wszystkim deficytowych, przez rewizję norm zużycia i metod wytwórczości. Przystąpić do niezwłocznej realizacji uchwał Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów o oszczędności w gospodarce drewnem i żelazem, zwłaszcza w budownictwie; przyspieszyć zastosowanie tworzyw i materiałów zastępczych, wykorzystanie masowych odpadków i oszczędności w opakowaniach; rozszerzać obowiązującą standaryzację i normalizację.

4. Rozbudować system wskaźników ekonomiczno-technicznych nie tylko w przedsiębiorstwach lecz również i w odniesieniu do czynności o charakterze administracyjnym.

5. Pogłębić i rozszerzyć rozrachunek gospodarczy we wszystkich gałęziach gospodarki narodowej, przenosząc go na funkcjonowanie wszystkich, nawet najniższych komórek organizacyjnych produkcji i obrotu.

6. Bezwzględnie walczyć przeciw próbom mydlenia oczu osiągnięciami opartymi na niższych planach, niewykorzystujących należycie wszystkich możliwości zakładu.

7. Ogół pracowników zakładu lub urzędu w sposób dostępny systematycznie informować o realizacji uchwał i zobowiązań oszczędnościowych, o wynikach planowego systemu oszczędzania, o zastosowanych środkach i napotykanym trudnościach.

8. Przebudować system sprawozdawczości i realizacji zadań oszczędnościowych, celem objęcia nią wszystkich konkretnych, wymierzalnych i świadomie realizowanych zadań, przy jednoczesnym eliminowaniu mechanicznych, ogólnikowych, pozbawionych treści społeczno-gospodarczej obliczeń i zestawień.

Poza tym uchwała zawiera szereg poleceń, jakie Rada Ministrów wydała w związku z realizacją zadań oszczędnościowych Prezydium Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, władzom nadrzędnym przedsiębiorstw, urzędów, instytucji i organizacji, które bezzasadnie nie przystąpiły do wprowadzenia i realizacji planowego systemu oszczędzania, albo nie wykonały przyjętych zadań.

W szczególności Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i wszystkich ministrów uchwała zobowiązuje do przedsięwzięcia wszelkich kroków, niezbędnych do pełnego wykonania i przekroczenia wykonania zadań, ustalonych na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. (patrz Monitor Spółdzielczy Nr A 9-10 z 1949 r., str. 1 i następne), a zwłaszcza w celu realizacji zawartych w uchwale poleceń i zabezpieczenia przyjęcia planowego systemu oszczędzania za podstawę wszystkich planów i budżetów na 1950 r. i lata następne.

Zmiana nazw miejscowości i obiektów fizjograficznych.

W Monitorze Polskim z dnia 13 lutego 1950 r. Nr A-16 pod poz. 134 zostało ogłoszone zarządzenie Ministra Administracji Publicznej z dnia 6 lutego 1950 r. w sprawie zmiany nazw miejscowości w województwach: białostockim, rzeszowskim, pomorskim, gdańskim i szczecińskim. W tym samym numerze Monitora Polskiego pod poz. 165 zostało ogłoszone zarządzenie tegoż ministra z tej samej daty w sprawie zmiany nazw obiektów fizjograficznych, położonych w Sudetach Zachodnich i Sudetach Środkowych.

W stosunkach publicznych wolno używać nazw miejscowości i obiektów fizjograficznych, wymienionych w powyższych zarządzeniach, tylko w brzmieniu, ustalonym tymi zarządzeniami.

Omawiane zarządzenia weszły w życie z dniem 13 lutego 1950 r.

Przedsiębiorstwa Miejskiego Handlu Detalicznego

W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Administracji Publicznej z dnia 4 lutego 1950 r. Nr 5 pod poz. 33 został ogłoszony Okólnik Ministrów: Handlu Wewnętrznego i Administracji Publicznej z dnia 21 stycznia 1950 r. w sprawie wykonania dekretu z dnia 23.X.1949 r. o tworzeniu przedsiębiorstw Miejskiego Handlu Detalicznego (patrz Monitor Spółdzielczy Nr 21-22 z 1949 r., str. 8).

Wobec niewłaściwego interpretowania przepisów przytoczonego powyżej dekretu, okólnik wyjaśnia, że przedsiębiorstwa Miejskiego Handlu Detalicznego są przedsiębiorstwami państwowymi.

Jedynie w systemie organizacyjnym zostały one powiązane z lokalnymi władzami państwowymi (samorządami), ażeby zapewnić tym władzom, jako najbardziej zainteresowanym w istnieniu i właściwym funkcjonowaniu tych przedsiębiorstw, należyty wpływ na ich kierownictwo i działalność.

Poza tym okólnik ustala wzajemne stosunki między przedsiębiorstwami Miejskiego Handlu Detalicznego, Ministrem Handlu Wewnętrznego, Zarządami Miejskimi, miejscowymi władzami państwowymi i Radami Narodowymi.

Wreszcie okólnik poleca, ażeby przy rozpatrywaniu planu lokalizacji sieci handlowych Zarządy Miejskie zasęgały opinii ekspozytur odpowiednich państwowych central handlowych i oddziałów central spółdzielczych.

Utworzenie w Urzędach Wojewódzkich Wydziałów Ośrodków Maszynowych i Spółdzielni Produkcyjnych.

W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 14 stycznia 1950 r. Nr 1 pod poz. 3 zostało ogłoszone zarządzenie Ministrów: Administracji Publicznej oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 10 stycznia 1950 r. Nr Og. Or. I-4/24 w sprawie utworzenia w Urzędach Wojewódzkich Wydziałów Planowania i Inwestycji w Rolnictwie oraz Wydziałów Państwowych Ośrodków Maszynowych i Spółdzielni Produkcyjnych.

Nowoutworzone Wydziały Państwowych Ośrodków Maszynowych i Spółdzielni Produkcyjnych wchodzi w skład działów rolnictwa i reform rolnych Urzędów Wojewódzkich.

Zakres działania Wydziału Państwowych Ośrodków Maszynowych i Spółdzielni Produkcyjnych obejmuje: współdziałanie w opracowaniu planów produkcyjno-finansowych i inwestycyjnych przez spółdzielnie produkcyjne, usprawnienie i kontrolę wykonania planów przez spółdzielnie oraz instytucje usługowe; udzielanie wytycznych dla aparatu agronomicznego Państwowych Ośrodków Maszynowych oraz współdziałanie z Wydziałem Rolnictwa w zakresie podniesienia produkcji spółdzielni produkcyjnych; koordynację prac kulturalno-oświatowych, prowadzonych w spółdzielniach; czuwanie nad pełną realizacją zasad statutu spółdzielni produkcyjnych.

Wydział Państwowych Ośrodków Maszynowych i Spółdzielni Produkcyjnych dzieli się na 3 oddziały: 1) Planowania, Inwestycji i Zaopatrzenia, 2) Agronomii i 3) Socjalny.

Oddziały Ekonomiczne w Wydziałach Rolnictwa w działach rolnictwa i reform rolnych Urzędów Wojewódzkich zostały równocześnie zniesione.

Omawiane zarządzenie weszło w życie z dniem 14 stycznia 1950 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1950 r.

OGŁOSZENIA REJESTROWE**Likwidacja spółdzielni**

Zostały rozwiązane niżej wymienione spółdzielnie, których wierzyciele są wezwani do zgłoszenia przysługujących im roszczeń w terminie 6-ciu miesięcy od daty ogłoszenia. Niezgłoszenie tych roszczeń w wyżej podanym terminie skutkować będzie zaspokojeniem roszczeń jedynie z nierozdzielonego jeszcze majątku spółdzielni.

I Pracownia Architektoniczno-Urbanistyczna przy W.S.M. Spółdzielnia Pracy w Warszawie. Pretensję zgłaszać na ręce likwidatorów Spółdzielni — Warszawa, Chocimska 8-10. 38/938

Spółdzielnia Kasa Oszczędnościowo-Pożyczkowa Pracowników Państwowego Banku Rolnego Oddział w Bydgoszczy, wzywa wszystkich wierzycieli do zgłoszenia swoich roszczeń pod adresem Zarządu — Bydgoszcz, Al. 1 Maja 10. 41/1051

Kasa Samopomocy Pracowników Zakładów Graficznych W.I.N.V. Spółdzielnia z ogan. odp. we Wrocławiu ul. Ruska 51. Wszelkie pretensje wnieść należy na ręce likwidatorów spółdzielni. 58/1068

Spółdzielnia Pracy Zleczeń Służby Zdrowia z ogan. udz. w Gdyni. Likwidatorzy: Czajkowski Tadeusz, Kulwiec Józef, Sopot, Podjazd 2. 60/1070

Pomocnicza Spółdzielnia Cechu Rzeźniczo-Wędliniarska w Inowrocławiu. Likwidator: Józef Wojciechowski, Inowrocław, ul. Królowej Jadwigi 28-3. 61/1071

1) „Techniczna Spółnota“ Budowlana Spółdzielnia Pracy z ogan. udz. w Warszawie (ul. Szpitalna 6) nr Rs XXI - 2767. 42/1052

2) Strażacka Spółdzielnia Pracy „Transport“ z ogan. udz. w Piastowie, ul. Warszawska 48 Rs XXI 2763. 44/1054

3) Spółdzielnia Budowlana „Śródmieście“ z ogan. udz. w Radości (Świerczewskiego 50) Rs XXI 2708. 43/1053

4) Zjednoczenie Budowlane Spółdzielnia Pracy Inżynierów-Budowlana z ogan. udz. w Warszawie (Hoża 42) Rs XXI 2774. 45/1055

5) „Jedność i Praca“ Spółdzielnia Robót Budowlanych i Remontowych z ogan. udz. w Warszawie (Sosnowa 8) nr Rs XXI 2824. 46/1056

6) Spółdzielnia Pracy Użytkowników i Chłopników „Stalmet“ z ogan. udz. w Warszawie (Wilcza 28) Rs XXI 2703. 47/1057

7) Spółdzielnia Pracy Transportowej „Wawer“ z ogan. udz. w Marysinie Wawerskim (Sportowa 81) Rs XXIII 3179. 43/1058

8) Spółdzielnia Pracy „Elektromechanika“ z ogan. udz. w Warszawie (Bukowa 34) Rs XXII — 2840. 49/1059

9) Spółdzielnia Pracy Posadzkarzy Drzewnych „Parkiet“ z ogan. udz. w Warszawie (Nowy Świat 22) Rs XXIII 3150. 50/1060

10) Spółdzielnia Pracy Krawieckiej „Targówek“ z ogan. udz. w Warszawie (Radzymińska 111a) Rs XXIII 3154. 51/1061

11) Społeczna Wytwórnia Filmów „Gromada“ Spółdzielnia Pracy i Użytkowników z ogan. udz. w Warszawie (Łazienkowska 7) Rs XXIII 3278. 52/1062

12) Spółdzielnia Pracy „Volton“ z ogan. udz. w Warszawie (Bałuckiego 19) Rs 3201. 53/1063

13) Spółdzielnia Pracy Instalacyjno-Budowlanej „Fachowiec“ z ogan. udz. w Warszawie (Mickiewicza 46) Rs XXII 2843. 54/1064

14) Spółdzielnia Pracy „Dźwąg“ z ogan. udz. w Warszawie (Stalowa 47) Rs XXII-2976. 55/1065

15) Spółdzielnia Pracy „Kolmna“ z ogan. udz. w Warszawie (Górnośląska 41) Rs XXIII 3249. 56/1066

16) Spółdzielnia Administracyjno-Mieczkaniowa „S.A.M.II“ z ogan. udz. w Warszawie (Chmielna 34) Rs 2898. 57/1067

— Likwidator adwokat Zbigniew Zalewski, Warszawa, Kopernika 32.

Zbycie przedsiębiorstwa

Z dniem 11.1950 r. ogłaszamy zbycie Rejonowej Spółdzielni Ogrodniczej z o. u. w Bielsku Pl. Kościelny 1, na rzecz Centrali Ogrodniczej w Warszawie Przedsiębiorstwo Państwowo-Spółdzielcze Rejonowa Delegatura w Bielsku.

39/1049

Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza z odp. udz. w Opolu wykreślona została z rejestru spółdzielni na wniosek Centrali Ogrodniczej Przedsiębiorstwa Państwowo-Spółdzielczego w Warszawie Okręgowy Oddział w Katowicach z siedzibą w Bytomiu, bez przeprowadzenia likwidacji na skutek zbycia całego przedsiębiorstwa na rzecz tejże Centrali aktem notarialnym z dnia 11 stycznia 1950. Nr rep. 104/50.

40/1050

Walne zgromadzenia

Zwyczajne Walne Zgromadzenie członków Banku Ludowego, spółdzielni z odp. ogran. w Chorzowie, ul. Sobieskiego 8., odbędzie się w dniu 30 marca br. o godz. 17-tej w lokalu bankowym przy ul. Sobieskiego 8. Porządek obrad: 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zebrania; 3) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z działalności za 1949 r.; 4) Zatwierdzenie bilansu, uchwała odnośnie podziału nadwyżki za 1949 r. oraz udzielenie skwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej; 5) Zatwierdzenie budżetu i planu finansowego na 1950 r. 6) Uchwała po myśl art. 46 ustawy o spółdzielniach; 7) Wybór 3 członków Rady Nadzorczej w miejsce ustępujących; 8) Wnioski bez uchwał.

59/1069

Prenumerata roczna zł 1.200.— numer pojedynczy zł 100.— Konto PKO W-wa I-7560 „Monitor Spółdzielczy“

Adres Redakcji: Warszawa, Nowy Świat 53, tel. 713-88, Adres Administracji: Warszawa, Bielańska 18, tel. 808-10

Redaguje Komitet. Wydawca: Centralny Związek Spółdzielczy.

Druk PWZG Warszawa, Tamka 8. 12000. Zam. 861. B-103 i 05